

Resmî malûmata göre Türkistan'da 28 milyon Türk yaşamaktadır. Türkistan'ın yüzölçümü 5 milyon 944 bin 400 km² dir. Bu topraklar ÇİN ve RUS işgali altındadır. TÜRKİSTAN doğusu ve batısı ile parçalanmaz bir bütündür.

Hür TÜRKİSTAN için

İSTİKLÂLCİ GAZETE

YIL : 2 SAYI : 8 ● 31 ARALIK 1976 ● YAZIŞMA ADRESİ : POSTA KUTUSU 51 AKSARAY - İST. ● TEL. ADRESİ : ASYAAJANS - İST. ● FİYATI : 5. TL.

● Gece-gündüz Moskova için çalışan Türkistan Cumhuriyetlerinden bu yıl Ruslar, 7 milyon 740 bin ton pamuk alıp götürdüler.

RUSLAR, TÜRKİSTAN'IN TABİİ ZENGİNLİKLERİNİ SÖMÜRÜYOR

«Sovyetler Birliği» kurulduğundan bugüne kadar «Rus» milliyetçiliğinin ve şövenizminin işgali altındadır. Kukla cumhuri-

yetler de birer maskedir. Komünizm rejimi ise bu manzaraya örtü vazifesini görmektedir. Bu örtüyü muhafaza etmek için Ruslar dünyanın en iyi işleyen propaganda cihazlarını ve teşkilatlarını kurmuşlardır. Bu konuda masraftan çekinmemektedir. Rus İmparatorluğunun devamı için de zengin sömürgeler gece ve gündüz karın tokluğuna «Moskova» için çalışıyorlar. Moskova'nın dostları ise bile buna göz yumuyorlar. Menfaat bekleyenler de susuyorlar. Bugün Moskova'nın en zengin sömürgeleri Türkistan cumhuriyetleridir. Türkistan'ın yer altı ve yer üstü zenginlikleri tahminlerin üstündedir. Türkistan'ın herşeyini altınla kıyaslamak mümkündür. Avrupa'nın ihtiyacı olan tabii gazı Buhara ve çevresindeki yer altı gazları karşılamağdadır. Bu gazlar Moskova'nın hesabına boru hattı ile Avrupa'ya sevk edilmektedir. Bu sene Moskova'nın Türkistan sömürgesinden 7 milyon 740 bin ton pamuk mahsulü alındı. Bu pamuklar Özbekistan'dan 5 milyon 300 bin, Türkmenistan'dan 1 milyon 100 bin, Tacikistan'dan 840 bin, Kazakis-

tan'dan 300 bin ve Kırgızistan'dan 300 bin ton olarak toplandı.

«Ortaasya Basın Ajansı»

Pekin basını Türkistan'daki Rus sömürgeciliğini tenkit ediyor

Pekin-Münih (OBA) : Çin Halk Cumhuriyeti'nin resmi basın ajanı «SHINHUA» 8 Aralık 1976 tarihli bülteninde Ortaasya'daki Rus müstemlekciliğini ortaya koymakta ve Rus olmayan milletlerin meselesini dile getirmektedir. Sosyalizm maskesi altında Rusların modern sömürgecilik yaptıklarını misallerle dünya'ya açıklıyor. Lenin'in 1916 yılında yazdığı bir kitabında «Emperyalizm, Kapitalizm'in zirvesini teşkil etmektedir. İngiliz kapitalizmi her türlü çareye baş vurarak, kendi menfaati için ve Mısır'ın pamuğunu ele geçirmek gayesiyle Mısır'da büyük çaba göstermişlerdir» diye yazmıştı diyor SHINHUA ve devam (Devamı 4. Sayfada)

BAŞYAZI

GAZETEMİZ İKİ YAŞINDA

Yayın hayatına iki yıl önce başladık. Şimdi gazetemiz iki yaşını bitirdi. Geçen bu zaman içinde siz okuyucularımızdan büyük destek ve teşvik gördük. Davamıza inanmış kardeşlerimiz ve arkadaşlarımız karşılıksız yardım ettiler. Hepsine ayrı ayrı teşekkürü bir borç telakki ediyoruz. Bütün bu davranışlar «üçüncü yayın yılına» devam etmemize cesaret vermektedir.

Gazetenizin sizlerden gelen «abone bedelinden» başka hiç bir gelir kaynağı mevcut değildir. Bu sebepten daha önce belirttiğimiz gibi iş sahiplerinden ve müesseselerden «lân» talep ettik. Maalesef bunu temin etmeğe muvaffak olmadık. Bu arada sadece bir iki yerden dostluk nişanesi olarak küçük bir bedel karşılığı ilân alabildik.

Ayrıca ikinci yayın yılı içinde yapmayı tasarladığımız çeşitli yenilikleri maddi ve diğer imkânsızlıklar yüzünden gerçekleştirilemedik. Bunun için çok üzgünüz ve sizlere karşı da mahcup durumdayız. Üçüncü yayın yılı içinde bu tasarılarımızı gerçekleştireceğimizi ümit etmekteyiz.

Biliyorsunuz, asrımızın bu son yarısında «idealizm» gevşemiş, «materyalizm» ise şahlanmış durumda, onun için her işin arkasında «madde» aranıyor. Maalesef o da gazetemizde yok. Biz ise bir «ideal» peşindeyiz. Batı da sesini duyurma imkânına sahip olmayan «TÜRKİSTAN TÜRKÜ» nün hizmetindeyiz. Onun için madde arayanlar yanlış kapı çalıyorlar. Bıraksınlar, biz «TÜRKİSTAN İSTİKLAL CEPHESİ» nin hizmetine devam edelim. Onlar ise maddelerini araya dursunlar.

Üçüncü yayın yılımız uğurlu olsun.

***

İstanbul ve Alma - Ata'da Türkoloji kongreleri düzenlendi

● Türkoloji Araştırmaları Merkezi açılacak.

İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türkiyat Enstitüsü'nün, Kültür Bakanlığı işbirliğiyle düzenlediği «İkinci Milletlerarası Türkoloji Kongresi» 4-9 Ekim 1976 günleri arasında İstanbul Kültür Sarayında toplandı. Kongreye dünyanın çeşitli memleketlerinden Türkologlar katıldılar. İtalya'dan Prof. Anna Masala, Japonya'dan Prof. Dr. Masao Mori, Batı Almanya'dan Dr. B. Hayit geldiler. 114 yabancı ve 90 yerli olmak üzere 204 bildirinin yer aldığı Kongre'nin Türk Dili Seksiyonuna 17 yerli, 27 yabancı; Türk Edebiyatı Seksiyonuna 27 yerli, 19 yabancı; Türk Tarihi Seksiyonuna 22 yerli, 37 yabancı; Türk Sanat Tarihi Seksiyonuna 22 yerli, 13 yabancı; Türk Musikisine 1 yabancı ve 15 yerli bildiri sunulmuştur.

Büyük ilgi toplayan kongrede Türk Dili ve Edebiyatı Türkologlar tarafından dile getirildi. Kongrenin aldığı bir karar gereğince «Türkoloji Araştırmaları» için bir merkez teşkil edilmiştir.

Sovyet Türkologları dört yılda bir toplanacak

27-29 Eylül 1976 tarihleri arasında Türkistan'daki «Kazakistan Sovyet Sosyalist Cumhuriyeti»nin başkenti Alma-Ata'da «Tüm SSCB Türkoloji Kongresi» toplandı. Moskova, Taşkent, Bakü, Kazan, Ufa, Aşkabat, Pişpek gibi Türkoloji merkezlerinden gelen 400'e yakın Sovyet Türkologunun iştirak ettiği bu kongreye ayrıca ABD'den Kar H. Menges ile İlse Cirtantas, Batı Almanya'dan Gerhard Doerfer, İsveç'ten Gunnar Yarring, Polonya'dan (Devamı 4. Sayfada)

Son günlerde Rusların propaganda merkezine dönen Türkistan'ın Taşkent şehrinde bir görünüş : Ali Şir Nevai heykeli (Foto - OBA Arşivi)

Taşkent şehri, Rusların propaganda merkezi oldu

Son zamanlarda Türkistan'ın «TAŞKENT» şehri Ruslar tarafından Asya-Afrika ülkelerinden Sovyetler Birliği'ne davet edilen misafirlere ve Türkistan'da milli hükümetin yıkılmasından sonra çeşitli memleketlere sığınmış bulunan Türkistanlılar arasında yapılan Rus propagandasına kanarak akrabalarını gör- (Devamı 4. Sayfada)

Moskova'ya karşı New York'da protesto yürüyüşü yapıldı

Nev York (OBA) : Birleşmiş Milletler Teşkilatı tarafından 1948 yılında kabul edilen «İnsan Hakları Beyannamesi»nin 28 inci yıldönümü dolayısıyla 10 Aralık 1976 günü Amerika'da yaşayan ve hürriyeti seçmiş Rus mahkûm milletlere mensub bir grup Birleşmiş Milletler Teşkilatı bi-

nasının önünde ve Sovyet Hava-yolları «Aeroflot» un New York satış bürosu karşısında Rusları protesto eden bir yürüyüş yaptılar.

Protestocular, Türkistan, Azerbaycan, İdil-Ural, Kırım, Şimali Kafkasya, Gürcistan, Ermenistan, Ukrayna, Belarusa, Estonya, Letonya, Litvanya ve Sibiryada yaşayan milyonlarca insan için «İnsan Hakları Beyannamesi»nin uygulanmasını istedikleri ve dünyadaki bütün milletleri bu konuda yardıma çağırıldılar, ilgilerini talep ettiler. Amerika'da yaşayan Türkistanlıların derneği «Turkestan-American Association in USA» nun ve diğer topluluklar tarafından kurulmuş olan teşkilatların protesto faaliyetindeki aktif çalışmaları taktirle karşılanmıştır.

TÜRKİSTAN'DA RUS SEVGİSİ YARATILMAK İSTENİYOR

Taşkent - Münih (OBA) : Sovyetler Birliği'nde mahalli «milliyetçilik» hergün biraz daha artmaktadır. Bunu önlemek ve Moskova'ya hoş görünmek için mahalli parti sekreterleri memleketlerinde «Rus Haftası» düzenlemektedirler. Bunlardan biri de Türkistan'daki Özbekistan Cumhuriyeti'nin başkenti Taşkent'- (Devamı 4. Sayfada)

TÜRKİSTAN'DA RUS EMPERYALİZMİ

— VI —

Yazan : Dr. Baymirza HAYIT

Denebilir ki, Türkistanın millî gelenekleriyle mücadele, Sovyet koloni siyasetinin ayrılmaz bir parçasıdır. Sovyetler, millî gelenekleri ortadan kaldırıp yok etmekle halkın dayandığı temel taşlarını söküp atmağa ve böylelikle de milleti, komünizmin muti bir âleti haline getirmeğe çalışmaktadırlar. Dikkata değer bir noktadır ki, millî adet ve değerlere bağlılık, vefakârlık, Sovyetlerce ceza tedbirleriyle karşılanmaktadır. Meselâ, ceza kanununun 238 inci fıkrası «Curtbobilik» (hemşehirliler toplantısı), «Aş» (beraberce yemek) ve «Toy» (düğün) tertipleneni veya bu işe yardım edenleri 3 yıllık zindan ve sürgün cezasına çarptırmaktadır.⁶²

Sovyetler bugüne kadar Türkistan kültür alanında «fark gözetme» siyasetini takip etmekle beraber, «kültürsüz Türkistanı» «yüksek kültürlü» ülkeler seviyesine ulaştırdıklarını iddia etmekten çekinmiyorlardır. Sovyetler, Aybek'in «Türk Özbeklerin ezeldenberi kültür kaynaklarının başında buldukları» hakkındaki sözlerini kabule yanaşmıyor ve kökünden red ediyorlardı.⁶³

Sovyet koloni siyaseti, millî siyaset şekli altında yürütülmektedir. Bu millî siyaset ise «Rus emperyalizmini ortadan kaldırmak şöyle dursun, bilâkis bu

emperyalizmi muhafaza etmiş ve sağlamlaştırmıştır.⁶⁴ Türkistan, Sovyetler için bir koloni objesi, aynı zamanda koloniyalizm aleyhtarı parolalarla yapılan dış doğu siyaseti için de hareket noktasıdır.

Bugün, Türkistanda anti-kolonyal ve anti-soven parolalarla hareket eden eski Sovyet iktidarı artık mevcut değildir. Artık Sovyet ile Rusu ayırmanın imkânı yoktur.⁶⁵ Sovyet koloni siyaseti gösteriyor ki, 1923 de Moskovada Ekme İkrâm'ın Stalin'in huzurunda söylediği gibi, «Rusya, Türkistanda ancak damgasını değiştirmiştir». 1937-1938 den bu yana Türkistanda artık kimse, Rus sovenizmine karşı itiraz sesini yükseltmiyor. Oysaki yerli milliyetçilik aleyhine bugüne kadar çığırkanlıklar yapılmakta ve herkes bununla mücadeleye çağrılmaktadır. Sovyet idarecileri, Ruslara «ağabey» «Rusyaya davana» olması dolayısıyla Rus olan her şeye mutlak bir bağlılık, bir saygı gösterilmesini, çarlığın açılıp yayılma siyasetinin de herkesçe tasvip edilmesini istemektedirler. Bu, Dostoyevski'nin peygamberce söylemiş olduğu şu sözleri teyide yaramıştır: «Avrupada biz; ancak parazitiz. Ama, biz Asyaya bir efendi gibi geleceğizdir».⁶⁶

Sovyetlerin, Türkistanlıların

millî kurtuluş emelleriyle mücadelesi, huşunet ve şiddetine rağmen, Sovyetlerin arzu ettikleri neticeyi sağlamamıştır. Bu hususu şu vaka açıkça göstermektedir: 9-15 Nisan 1961 de Taşkent'te Türkistan Sovyet cumhuriyetlerinin ideolojik cepheye mensup ileri gelen şahsiyetlerinin «sosyalizm kuruculuğu uğrunda mücadelede milletlerin dostluğu ve sosyalistik enternasyonalizmi meselesini görüşmek üzere bir konferans toplanmıştı. Mezkûr konferansta Rus K. N. Novoselov ve Türkistanlı Hidayetov, «Orta Asya Sovyet cumhuriyetleri tarihini tahrif eden burjuva sahtekârlarına karşı» konusunda birer tebliğ okuyacaklardı.⁶⁷

Sovyetler, kendi koloniyalizmleri hakkında söylenecek bir sözü işitmek bile istemiyorlardır. Bunun içindir ki, Hür dünya ülkelerinde Sovyet koloniyalizmi aleyhine çıkışlarda bulunanların hepsine «tarih sahtekârları» ve «emperyalizmi uşağı» damgasını yapıyorlardı.

Sovyet koloniyalizm siyasetinin Türkistandaki son hedefi, Türkistanı su katılmamış bir Rus eyaletine çevirmek, Ruslaştırma yoluyla Türkistanlıların millî hayatını boğmak, onları «Sovyet milleti» içine almak ve Türkistandaki Türk unsurlarını Rus

unsurlarıyla karıştırmak suretile ortadan kaldırmaktan başka bir şey değildir.

Sovyet ideologlarının yazdıklarına göre, «sosyalistik milletlerin yakınlaşmasını sağlayan ilerli hamleler, çağımızın önüne geçilmez bir harekettir. Bu da ileride milletlerin birleşmesi, tek çeşitli ve bütün insanlığı kaplayan millet üstü komünist kültürüne varılmak» gibi bir sonuca ermiş olacaktır.⁶⁸ Bu gaye tahakkuk ettirildiği takdirde, Türkistanda Türk-müslüman halkı ortadan kalkacaktır.

— SON —

62 Kommunist mecmuası, No 3, Frunze, 1959, s. 87.

63 Kızıl Özbekistan, 15 12. 1957, s. 2.

64 Walter Kolarz: Die Nationalitätenpolitik in der Sowjetunion, Frankfurt/M, 1956, S. 358.

65 Frankfurter Allgemeine Zeitung, 7.1.1957, s. 1.

66 E. Sarketsyan'ın Russland und der Messianismus des Orients, Tübingen, 1955, S. 212, adlı eserinden nakledilmiştir.

67 Kızıl Özbekistan, 18.4.1961, s. 4.

68 Kazakistanskaya pravda, 28.4.1961, s. 2.

HABERLER

TÜRKİSTAN VE KOMŞULARINDAN

● Taşkent'de yayınlanmakta olan «Özbek tili ve edebiyatı» isimli derginin bu sene yayınlanan 4 üncü sayısında «Batı ülkelerinden Türkistan'a yapılan radyo neşriyatları» eleştirilmekte ve geniş halk kitlesi tarafından dinlenilmekte olduğunu ortaya koymaktadır.

● «Bakinskiy Rabociy» isimli Azerbaycan gazetesinin yazdığına göre Azerbaycan Ticaret Bakanlığı'nda çalışan 24 yüksek memur rüşvet yemekten 12 ile 15 yıla mahkûm olmuşlardır.

● «Pravda» gazetesinin 1 Haziran 1976 tarihli sayısında Türkistan'daki «Tacikistan Sovyet Sosyalist Cumhuriyeti»nde işsizliğin her sene artmakta olduğunu yazmaktadır.

● Gürcistan Sovyet Sosyalist Cumhuriyetinin başkenti Tiflis şehrinde Moskova'nın düzenlediği «Milletler Meselesi» isimli konferans 20 Ekim'den 22 Ekim'e kadar devam etmiştir. Bu konuda bir açıklama yapılmamıştır.

TÜRKİYE'DEN

● Türkistan'ın büyük şairlerinden Çolpan'ın şiirlerini biraraya getirecek bir antoloji önümüzdeki aylarda İstanbul'da yayınlanacaktır.

● Kıymetli ediblerimizden Sâmîha Ayverdi hanımın «Millî Kültür Meseleleri ve Maarif Da-

vamız» isimli kitabı Kültür Bakanlığı'nın Kültür eserleri yayınları arasında neşredilmiştir.

● Ankara'da faaliyette bulunan «Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü» tarafından uzun yıllardan beri hazırlanmakta olan «TÜRK DÜNYASI EL KİTABI» yayınlanmıştır.

● Son zamanlarda propaganda maksadıyla Moskoya tarafından düzenlenen memleketi ziyaret programı çerçevesinde Türkistana giden bazı Türkistanlıların şüpheli ölümleri üzerine Adana Türkistanlılar Yardımlaşma Derneği'nin faal azalarından Abdülhamit Koçar tarafından kaleme alınan bir bildiri İstanbul'da yayınlanmakta olan «HERGÜN» gazetesinde neşredilmiştir.

● İstanbul'da açılan «Milletlerarası İkinci Türkoloji Kongresi»ne yazarlarımızdan Dr. Baymirza Hayit'in bulunduğu «Türk Kültürünün Rus Kültürü üzerindeki tesirleri» isimli tebliği İstanbul'da çıkarılan «BAYRAK» isimli gazetede iki seri makale halinde yayınlanmıştır.

DÜNYA'DAN

● Türkistanda vuku bulan zelle dolayısıyla, merkezi New York şehrinde bulunan «Turkestan-American Association in USA» isimli derneğin sözcüsü Timur KOCALOĞLU Moskova'nın tutumunu eleştiren bir bildiri yayınlamıştır.

● Polonyalı ünlü yazar Yezi Ancyevski, «Rusya İmparatorluğu» işgalinde bulunan memleketlerde «Hürriyet» yoktur ve bugünkü şartlarda mümkün olmaz.» mevzulu bir sohbetini Batı Almanya televizyonu yayınlamıştır.

● Amerikada yaşamakta olan Ukraynalı göçmenler «Helsinki Konferansı» metninin Ukrayna'da tatbikini izlemek üzere bir komite teşkil etmişlerdir.

● 1965 Macar ihtilâli'nin 20 nci yıldönümü dolayısıyla bütün dünyadaki «Hür Macarlar» buldukları yerlerde törenler düzenlediler. Macaristan'ın «Millî Bağımsızlığı» için dua ettiler ve toplantılar yaptılar.

● K. Gink ve K. Gombos isimli iki Macar araştırmacı Türkistan'ın tarihi Buhara, Semerkant ve Hive şehirlerini ziyaret ederek, oradaki tarihi eserlerin fotoğraflarını çekerek ve tarihçesini tesbit ederek dönüşlerinde «Budapeşte»de «Macarca» bir kitab halinde yayınlamışlardır. Aynı kitab Batı Almanyada renkle resimlerle süslü ve nefis bir baskı içinde «Almanca» olarak «US-

BEKİSTAN» ismiyle neşredilmiştir.

● 7. İslâm Dışişleri Bakanları Konferansının İstanbul'da aldığı karar gereğince bu konferans genel sekreter yardımcılığına eski Samsun senatörü Dr. Fethi TEVEDOĞLU aday gösterilmiş ve konferans azaları tarafından kabul edilmiştir. Dr. Tevedoğlu yeni görevini ifa etmek üzere Suudi Arabistan'ın Cidde şehrine gitmiştir.

● Kurban Bayramının birinci günü Niğde'de vuku bulan feci trafik kazasında muhtelif yaşlardaki dokuz Türkistanlı genç ölmüştür.

● Amerikalı yazar Elizabeth E. BACON'ın «ESİR ORTAASYA» isimli eseri İngilizceden Türkçeye tercüme edilerek Tercüman gazetesi'nin 1001 temel eser serisi içinde yayınlandı.

● Ali Bademci tarafından kaleme alınan «Türkistan Millî İstiklâl Hareketi ve Enver Paşa» konulu eserin birinci cildi olan «Korbaşlar» isimli kitab Kutluğ yayınları arasında neşredildi.

● Türkistan'ın Alma-Ata şehrinde Sovyetler tarafından düzenlenen «Türkoloji Konferansı»na Türkiye'den Prof. Dr. Talât TEKİN iştirak etmiştir. Dönüşünde Prof. Dr. Tekin intibalarını «Cumhuriyet» gazetesinde yazmıştır.

● Kırım Tatarları ve Mustafa (Devamı 4. Sayfada)

Fuad Köprülü ve Sovyet İlimler Akademisi

Prof. Abdülkadir İNAN

Türk tarihi ve umûmiyetle Türkoloji alanında yaptığı büyük ilmi hizmetleri takdir edilerek Sovyet İlimler Akademisi 5 Kasım, 1925 tarihindeki oturumunda Prof. Dr. Fuad Köprülü'yü Akademi'nin haberleşme üyeliğine kabul etti. Köprülü'nün ilmi faaliyeti ve eserleri hakkında Akademi'ye bilgi veren raporcu, akademisyen W. Barthold idi.

Komünist Devriminin ilk on yıllarında İlimler Akademisi İ. J. Kraçkovskiy, W. W. Barthold, S. F. Oldenburg, N. Marr, A. Samoyloviç gibi büyük müsteşrik âlimlerini sinesinde muhafaza etmişti. Komünist Partisi'nin adamlarına karşı tatbik ettiği siyaset ve baskı milletler arası ün kazanmış olan bu ilim şâhikalarını yıldırılmamıştı. Fuad Köprülü, Akademi üyeliğine işte bu âlimlerin desteğiyle seçilmişti.

1932-1935 yılları arasında Ruslar'ın milliyetçi unsurları Komünist Partisi'nde nüfûz kazanmaya muvaffak olduktan sonra partinin, İlimler Akademisi'nin beşerî (humanitar) ilimler bölümüne baskısı şiddetlendi. Bu baskı hareketi, sözde Marksist-Leninist görüşlerini bütün kültür alanında yerleştirmek maksadıyla ve bilhassa «Rus olmayan» milletlere karşı yapılmaya başlandı.

Komünist Partisi'nin muhtelif celselerinde «Rus olmayan» milletlerin dil, tarih ve edebiyatlarının, Rus komünistlerinin kontrolleri altına alınmasını sağlayan kararlar alındı. Bu kararlardan biri 28 Nisan, 1932 tarihidir ve bilhassa Türk boylarının tarih, dil ve umûmiyetle kültür hareketleri üzerine tevcih edilmiştir. Gürcü ve Ermeni aydınlarının edebiyat sâhasında gösterdikleri bazı hareketleri tenkid ediliyorsa da, Türkler'e karşı yapılan nazaran devde kulaktı. Gürcü ve Ermeniler'in millî alfabelerine dokunulmadığı hâlde, Türkler'in kabul ettikleri Lâtin alfabesini yasak edip Rus alfabesini mecbur etmişlerdir.

Milliyetçi Rus komünistlerinin asıl hedefi Türkler'i kısa zamanda Ruslaştırmak'tı. Ruslar'ın en çok korktukları şey, Türkler'de uyanmış olan millî şuur idi. Ruslar kendi imparatorlukları karşısında hep «Pantürkizm» heyûlâsını görüyorlardı.

Buna rağmen «Büyük Sovyet Ansiklopedisi» 36. cildinde (S. 202), Köprülü'zâde M. Fuad maddesinde onun hakkında müsbet mâlûmât veriyor; eserlerinin «pantürkizm» tandansıyla dolu olduğunu kaydettiği halde, faşist mürteci demekten çekinilmmişti. Bundan üç yıl önce, 1932'de, «Komünist Neşriyat Kurumu» tarafından yayınlanan «Edebiyat Ansiklopedisi'nin V. cildinde (St., 185-187), F. Köprülü mad-

(Devamı 4. Sayfada)

HEDEFİMİZ
TÜRKİSTAN'A
MİLLÎ
BAĞIMSIZLIKTIR

TÜRKİSTAN SOVYET CUMHURİYETLERİNDE MİLLÎ - İDEOLOJİK EĞİLİMLER

Yazan : P. URBAN

— II —

Muhittinov'un bu sözlerinde Sovyet tarih biliminin yeni görüş ve düşünce tarzı dile gelmiş bulunmaktadır. Bu yeni Sovyet tarih görüşüne göre, Türkistan, dünya tarihi ve felsefe bilimlerinin beşiklerinden birisi olmuştur. Elbette, bu yeni görüş, «Batı emperyalizmi ideologlarının Doğu milletlerinin «tarihsiz» ve «ezeli geriliğe mahkûm milletler» olduğu yolundaki nazariyelerine karşı ortaya atılmıştır. Bu yeni tarih görüşü, Türkistanın asil ve gerçek tarihi tahrif yoluna sapmış olan eski Sovyet tarih biliminin bir akım görüş (tez) lerini yeniden gözden geçirmesine vesile olmuştur. Mesele, eskiden Sovyet tarih bilimi, Türkistan halklarını kültür ve devlet hususlarında geri halklar diye ele alırken, şimdi bu halkların kültür ve devletçilik mazilerini, Çin, Hindistan ve İran gibi ülkelerin zengin mazileriyle

yanyana mütalaa etmeğe başlamıştır. Sovyet tarih biliminin Türkistan halklarının milli-kurtuluş hareketini takbih yollu eski mütalaalarına temas eden Muhittinov, şu şekilde konuşmak zorunda kalmıştır :

XIX. yüzyılın ikinci yarısında ve XX. yüzyıl başlarında kendini gösteren olayların milli-kurtuluş vasfını red ve inkâr etmeğe çalışan tarihçiler, Orta Asya halkları tarihinin, hürriyet ve bağımsızlık uğrunda yapılan mücadelelerle dolu olduğunu unutmamalıdır.⁶

Muhittinov'un Komünist partisinin resmî görüşünü ifade eden bu açıklama ve tefsiri, Türkistan bilim adamlarının milli mesele ve bilhassa Türkistan tarihini geçmişini aydınlatma ve değerlendirme hususundaki eski Sovyet görüşlerinden ayrılmalarına sebebiyet vermiş ve onların Sovyet tarih biliminin eski milliyetçilik aleyhtarı görüşlerini

doğrultmak ve yeniden gözden geçirmek yolunda bazı «haklar» elde etmelerine yaramıştır. Muhittinov, kendi nutkunda Türkistan ilim adamlarına ileride «millî eğilimler» yüzünden siyasi sorumluluk taşımayacakları hususunda da teminat vermediği unutmamıştır. Komünist partisinin, Türkistan Sovyet cumhuriyetlerinde vücut getirdiği bu yeni hava, cumhuriyet halkları arasında yeni bir takım millî haklar kazanmak imkânını bulma yolunda bazı ümitlere yol açmış ve Sovyet Türkistanında son yıllarda kendini gösteren milli-ideolojik eğilimlerin belirmesine sebebiyet vermiştir.

Sovyetler Birliği Komünist partisinin XXI. kongresinden çok daha önce, Sovyet basını Türkistan Sovyet cumhuriyetlerinde «burjuva nasyonalizmi» belirtilerinin gözükmeğe başladığına işaretlerde bulunmuştu. Bundan sonraki yıllarda Sovyet Türkistanının ilim adamları ve tarihçilerinin eserlerinde «burjuva-nasyonalizmi» belirtileri daha ziyade kuvvet bulmağa başlamış olduğundan, 1959 yılının mayıs sonlarında Sovyetler Birliği İlimler Akademisi ve Orta Asya Sovyet cumhuriyetleri ilimler akademilerinin sözümlerine ona «bilim sesyonu»nu Taşkent'de toplamak zarureti hasıl olmuştu. Bu sesyon toplantısı, «Orta Asyanın Rusya ile birleşmesinin ileri, müterakki önem ve manası» meselesini görüşecekti. Sovyetler Birliği tarihinde kendi nevi bakımından ilk ve tek olan bu sesyon, Çarlık Rusyası ve Moskova Sovyet hükümetinin Türkistandaki koloni siyasetini «ilmi» ve açık bir şekilde savunma gayesiyle toplanmıştır. Bu sesyonda varılan «ilmi netice» de şundan ibaretti: «Orta Asyanın Rusyaya ilhakı, Orta Asya halkları için, mevcut durumdan kurtulmanın yegâne mümkün ve reel bir çıkar yolu» ve «büyük, tarihi ve ileri bir olay idi». Bu şu demektir ki, Türkistanlılar, Sovyet Türkistanındaki durumu kabul etmeli ve Sovyet millî siyasetinin kendilerine verdiği «nimetler»e karşı itirazda bulunup karşı koymamalı ve Türkistandaki gerek eski çarlık ve gerekse yeni Sovyet Rus kolonyalizmini şu veya bu şekilde tenkit etmekten çekinmelidirler.

Yukarıda bahis konusu «ilmi netice» aynı zamanda dolayısıyla Türkistanlılara geçmişteki ve şimdiki büyük devletçi Rus şovenizminin belirtilerini methetmek suretile ne pahasına olursa olsun kendi «burjuva-nasyonalizm» le-riyle mücadele etmekle görevli oldukları fikrini telkin etmeğe de yarıyordu.

Özbekistan Komünist Partisi Merkez Komitesi birinci sekreteri Ş. R. Reşidov dahi Türkistan tarihçilerine hitap eden nutkunda bu hususta konuşmuştur. Reşidov'un kanaatınca, tarihçiler, «emperyalist nakaratçılarının Sovyet millî siyasetine karşı ifti-

ra dolu taarruzlarına karşı şiddetli bir mücadele yürütmeli, larını meydana çıkarmalıdır... Rus milletinin Sovyetler burjuva sahtekârlarını, iftiracı-Birliğine dahil milletlerin siyasi iktisadi ve kültürel hayatındaki rolünü geniş ölçüde ve bütün yönleriyle göstermektedirler.»⁷

Tacikistan Sovyet Cumhuriyeti İlimler Akademisi üyelerinden Recebov dahi aynı mealde konuşmuş ve şöyle demiştir :

Sovyetler Birliği milletlerinin kardeş ailesi arasında Komünist partisinin idaresi altında komünizme doğru yol almış Orta Asya milletleri, mücadelecî ihtilâl geleneklerine sahip Rus milletinden çok şeyler öğrenmişler, öğreniyorlar ve bundan sonra da öğreneceklerdir... Orta Asya milletleri, kendilerine komünizm yolunu açmış olan büyük Lenin'e, Komünist partisine ve büyük Rus milletine daima minnettar kalacaklardır.⁸

Moskova hükümetinin, Reşidov ve Recebov'un nutuklarında ifadesini bulan bu yeni direktifleri neticesinde yukarıda sözü edilen Taşkent'deki «birleşmiş ilmi sesyon», Özbekistan Komünist partisinin sabık birinci sekreteri Muhittinov'un Türkistan tarihini değerlendirme hususunda 1956 da ortaya atmış olduğu yeni milli-ideolojik esasları fiilen reddetmiş ve Türkistanın zengin milli-devlet ve kültürlü mazisini yeniden inkâr yoluna sapmıştır.

Sovyetler Birliği İlimler Akademisi Tarih Enstitüsü ilim adamlarından A. V. Piyaskovski'nin okumuş olduğu tebliğinde yer bulan esaslarda göze çarpan ayırma ve fark gözetme oldukça dikkati çeker bir mahiyet taşımaktadır. Tebliğ sahibine göre, «Rusyada bağımsız bir proleter hareketinin doğduğu ve dünya ihtilâl merkezi burada yer aldığı devirde Orta Asyalı başka mahkûm ve esir milletlerin Rusyadan ayrılma yolunda yürüttükleri mücadele, bu yeni tarihî şartlar altında artık ileri ve müterakki bir hareket olamazdı»⁹ Yine A. V. Piyaskovski'nin kanaatınca, Türkistan halklarının milli mukavemetleri şu sebepten dolaydır ki ileri, müterakki olamazdı: bunlar, ancak feodal bir istibdat kurmağa çalışan ve eski imtiyazlarını ve gelirlerini yeniden sağlamak gayesini güden hanlar, beğler, mollalar, işanlar ve başkaları gibi mütrecî elemanların eliyle yapılan şeylerdi. A. V. Piyaskovski bu söylediklerinden şu sinik neticeye varmakta ve şöyle demektedir:

...Orta Asya'lı halklardan

GAZEMİZİ
OKUDUKTAN
SONRA
DOSTLARINIZA
OKUTUNUZ.

her hangi birisi Çarlık Rusyasından ayrılmağa muvaffak ol- saydı bile, yine de milli bir bağımsızlık elde edemezdi. Zira, ister istemez, Rusyadan çok daha geri olan feodal müstebitlerin yahut da İngilterenin hâkimiyeti altına girmiş olacaktı.¹⁰

Binaenaleyh, Türkistan Türklerinin Çarlık Rusyasına karşı gösterdikleri bütün milli mukavemetler, yeniden Sovyet tarih bilimi tarafından bir «irtica» hareketi gibi ele alınmakta ve tabii olunmaktadır. A. V. Piyaskovski, Türkistan tarihçilerinden Türkistan mazisini araştırıp aydınlatırken, başlıca dikkati, milli mukavemetlere değil, Rusya ile birleşmenin Türkistana ne gibi faydalar sağlanmış olduğu noktasına yönetmelerini ve bu birleşmeyi haklı gösterecek her çeşit savunma delillerini aramayı talep etmektedir.

Yukarıda işaret edildiği gibi, Sovyet tarih ilminin yeni hedefleri, Türkistan halklarının eskide Muhittinov'un kabul ettiği vechile, dünyanın yüksek kültür hazinesine vermiş oldukları eserleri red ve inkâr etmektedir.

Böylelikle Moskova hükümeti, bir taraftan Rus olmayan milletlerin bir devlet olarak Rusya ile birleşmesinin «ileri ve müterakki bir hareket» olduğu hakkındaki tezini savunmağa, diğer taraftan da Sovyetler Birliğine dahil Rus olmayan milletler çevresindeki milli mukavemete karşı mücadelenin başarıyla neticelenmesine yarayacak zarurî bir zemin vücut getirmeğe çalışıyor. Sovyet tarihçilerinin, Rus olmayan milletlerin Rusya ile birleşmeleri ve bu milletlerin Rus kültürüne ve Rus milletinin «önderlik» ettiği ihtilâl hareketine katılmalarıyla sabık Rusya kolonilerinde Sovyet hâkimiyetinin kurulması için elzem şartların husule gelmiş olduğu hakkındaki görüş ve düşünceleri, şüphesiz bir taraftan Çarlık Rusyasının koloni siyasetini, diğer taraftan da Moskova Sovyet hükümetinin bugünkü koloni siyasetini haklı göstermek gayesiyle ortaya atılan bir kanaattan başka bir şey değildir.

Acaba, Türkistan ileri gelen Türk çevreleri, bu siyasete karşı nasıl ve ne şekilde bir tepki göstermişlerdi?

(Devamı var)

6 Aynı yerde.

7 A. P. Bajova: «Obyedinyonnaya nauçnaya sessiya, posviyaşonnaya progressivnomu znaçeniuyu prisoyedineniya Sredney Azii k Rossii», Voprosı istorii dergisi, No 8, 1959, s. 182.

8 Pravda Vostoka gazetesi, 27.5.1959.

9 A. V. Piyaskovski: «Kvoprosu o progressivnom znaçeniı prisoyedineniya Sredney Azii k Rossii, Voprosı istorii dergisi, No 8, 1959, s. 22.

10 Aynı dergi, s. 23.

ŞİİR KÖŞESİ

KAVUŞALIM

Sana meftun sana hayran sana vurgun sana Kurban,
Hasretinden gece gündüz çırpınmakta bu garip can,
Yıllar yılı arıyorum sana varan aydın yolu,
BİTİN artık uzun hasret kavuşalım yakın zaman.

Neş'e dolsun Altaylara yamaçlarla Ovalara,
Şenlik ile hayat girsin sönük bütün Obalara.
Mamureye dönüversin akıp sular kuraklara.
Mahsullarıp Ağaçları bolluk içre yüce Vatan.

Özgür vatan semasında dalgalansın şanlı Bayrak
Yamu gitsin yurdumuzdan bizimdir bu güzel toprak
Bağlarında renk renk açsın mis kokulu Güller yaprak
Bunu bil sen moskof artık bizim vatan o Türkistan.

Yeter rezil sömürdüğün bunca yıldır kanımızı
Kadın erkek çocuk çocuk yaktın hain canımızı
Mahv eyleyip yuvaları silmek için sanımızı
Yüce Türkü yok etmeğe bulamazsın buna imkan.

Hür yaşamış yüz yıllarca asil neslin ahfâdiyiz
Bütün tarih taşımakta uygarlıktan bizlerden iz
Dünyaya şan verenlerin başlarında gine biziz
Altaylardan çekilip git, kuracağız orda Aşyan.

Tarih başlar Türklük ile Altaylardan tüm uygarlık,
Yayıldı her dört bucağa dünyada varken karanlık
Ülkesinde kurmuşlardı yüz yıllarca Hanlık, Hakanlık.
Toprağında yatmaktadır Cengiz, Timur ve Oğuzhan.

Çiğnetmeyiz daha fazla güzel yurdu moskoflara
Boyun büküp karşısında duramayız bu koflara
Yiğitlerimiz çarpışacağız kanamayız boloflara
Vatan aşkı kalbizimde yerleşen o sonsuz iyman.

Yeryüzünde orta Asya müsbet ilme ışık tutmuş
Bugün ise esarete keder içre bütün kusmuş
Gülü açmaz bağlarında bülbülleri birden susmuş
Dünya bulur o düzeni kurtulunca güzel Turan.

Doğacaktır bir gün elbet İstiklâlın şen Güneşi
Son bulur o moskofların Türkistandan bütün aşısı
Her bucaktan kovacağız başlayınca biz savaşı
Neş'elenir vereceğiz Baykallarda bin bir Şölen.

Yeni baştan dalgalansın yol yol Bayrak ayyıldızla
Özgürlüğün sevincile neş'elensin cihan bizle
Medeniyet beşiğinde yayılsın hep düzen hızla
Sınırdan dışarıya atılınca o koca oğlan.

Enver ÜÇER

ÖNEMLİ DUYURU

İstekleri üzerine topluca gazete gönderdiğimiz bazı dostlarımız bugüne kadar gazete bedellerini göndermediği gibi, abone olanların durumunda bildirmemişlerdir. Mektup yazdık cevap alamadık. Kendilerinden tekrar rica ediyoruz. Ellerindeki gazeteleri iade etsinler ve maddi sıkıntı içinde olan gazetemize yardımcı olsunlar.

İlgilerinize şimdiden teşekkürler ederiz.
Hür Türkistan Gazetesi

FUAD KÖPRÜLÜ

(Baştarafı 2. Sayfada)
desinde edebî faaliyeti hakkında mülümât verilmiş, okuyucularına «O, yalnız Rusya'da değil bütün Batı ülkelerinde tanınmıştır» diye takdim edilmişti. Bu makalede Köprülü, çağdaş medeniyeti terviç etmiş, garpçı şahsiyetiyile tebâruz ettiriliyor, ideoloji bakımından milliyetçi, pantürkist olarak tanıtılıyor, pantürkizm ideolojisinin en kuvvetli mümessili diye gösterilmek isteniyordu.

Rus İlimler Akademisi'nde bitaraf ilim adamlarının birer birer ölümünden, bâzılarının hür ülkelere kaçıp ilticâlarından sonra Komünist Partisi'nin baskısı, bilhassa beşeri (hümanitar) ilimler bölümünde çok şiddetlendi. W. Barthold (1930), N. Marr (1934), Oldenburg (1934) öldüler. Akademisyen Türkolog A. Samoyloviç, Sibirya'da Tayga ormanlarındaki esir kamplarında odun keserken öldü. Dünya meşhur Arabist ve Habeş dili uzmanı akademisyen İ. J. Kırçkovskiy Mısır'a kaçmak için sınıra yaklaşırken yakalanıp Lenin-grad'a getirildi. Komünist Partisi Arabistan ve Habeşistan'da — umumiyetle Afrika Müslümanları arasında — propaganda ve câsusluk faaliyeti için kadroya muhtaçtı. Bu kadroyu Kırçkovskiy'den başka hazırlayacak âlim yoktu. Bu büyük âlim böylece Arap ve Habeş filolojisi sayesinde ölümden kurtuldu. Bu büyük ilim adamlarından sonra Stalin, kendisini akademisyen ilân edip, Akademi'nin beşeri ilimler bölümünün altını üstüne getirdi. 1946 yılının Şubat ayındaki akademisyenler toplantısında, Akademi'nin hatâlarını ve kusurlarını meydana çıkardı. Bu hatâlar ve kusurlar Stalin'in «irşâdlarıyla» düzeltildi ve dalkavukları tarafından kendisine âlimler rehberi «Korifey» ünvanı verildi. Bu hengâmede ilim adamlarının birçoğu sürgün edildi. Stalin bu akademi amelîyatını yaparken, Komünist Partisi'nde yuva kuran emperyalist Rus

komünistlerine dayanıyordu.

Fuad Köprülü, Türk gençlerine Garp metodu ile Türk tarihini, Türk millî kültürünü, millî medeniyet tarihini öğretiyordu. Onun için Orhun-Yenisey yazıtları, Köroğlu, Dede Korkut destanları, Altın Orda'nın Edige ve Çora Batır destanları, Kırgızların Manas eposu, Bektâşi ve Yesevi menkabeleri, Altaylıların ve Yakutların tanrıları hakkındaki mitolojileri, Mevlânâ'nın Mesnevi'si kadar kıymetli Türk kültürünün mirasları idi.

Fuad Köprülü'nün bu görüşü ve doktrinini son yıllara kadar göç halinde yaşayan sekiz milyon nüfuslu Kırgız-Kazak çadırlarına kadar girmiş olduğunu sömürgeci Rus komünistleri görüyorlardı.

Bu görüş ve doktrinini bütün Türk gençliğine telkin eden, öğreten Köprülü'nün, Rus şovenliğinin şahlandığı bu Akademi'de üye sayılması imkânsız olmuştu. 1948 yılında Fuad Köprülü'nün Akademi üyeliği, komünist partisinin baskısıyla geri alındı.

Büyük Sovyet Ansiklopedisi'nin ikinci baskısında (1949), birinci baskıdaki Köprülü'de M. Fuad maddesi de çıkarılmıştır.

Bir gün üstada «İlimler Akademisi muhabir azalığından çıkarılışınızı nasıl karşıladınız?» diye sorduğumda, bana: «Memnun oldum; Stalin'in Akademisinden çıkarılmayı şeref sayarım» demişti.

PEKİN BASINI

(Baştarafı 1. Sayfada)
ederek «Ruslar da bugün sömürgeci olan Türkistan'da aynı yolu takip etmektedir. Çarlar ve onların izinde giden, kapitalist yolu yöneten Brejnev ve arkadaşları başka milletlerin mallarını talan etmektedirler. Rus işgali altındaki memleketlerin ekonomisi bu talan neticesinde perişan olmuştur. Ruslar, Rus olmayan milletleri ezmektedir» diyerek RUS EMPERYALİZMİ'ni tenkit etmektedir.

TAŞKENT ŞEHİRİ RUSLARIN PROPAGANDA MERKEZİ OLDU

(Baştarafı 1. Sayfada)
mek üzere giden Türkistanlılara propaganda vazifesi görmektedir. Dünyanın bütün şehirlerinde olduğu gibi TAŞKENT şehri de modernleşme çabasındadır. Kırk-elli yıl önceki Taşkent'i bilen Türkistanlılar bugünkü hali ile kıyaslayarak, farkında olmadan propaganda ortamına girmektedir. Ayrıca millî bağımsızlıklarını yeni almış olan Afrikalı ve Asyalı bir çok milletlerin temsilcileri ise Türkistan'ın yeraltı ve yerüstü zenginliklerini sömürmek için Ruslar tarafından geliştirilen çeşitli iş dallarını görerek, Türkistan'ın bağımsız olmadığını unutmaktadırlar. Bu arada Türkistanlıların misafirperverliği Ruslar hesabına kaydedilmektedir. Birçok ziyaretçiler hatalarını yıllardan sonra fark ediyorlar ama Türkistan için yararlı olmuyor. Bugün bile bir çok memleketlerin ileri gelen kişileri arasında Türkistan'daki Türk kabilelerini Rusların bir boyu diye düşündüklerini görmemiz mümkündür.

«Ortaasya Basın Ajansı»

HABERLER

(Baştarafı 2. Sayfada)
Cemilev hakkında Batı Almanya'nın «Die Welt» isimli gazetesi 20 Kasım 1976 tarihli sayısında bir yazı yayınlamıştır. Kırim meselesi yine günün konusu olmuştur.

● İkinci Dünya savaşında Almanlarla birlikte Ruslara karşı savaşmış olan Türklere ait bir ki tab Batı Almanyada yayınlandı. Joachim Hoffmann isimli yazar eserini «Die Ostlegionen 1941-1943 Turkotataren Kaukaiser und Wolgafinnen im deutschen Heer» adı ile neşretmiştir.

● Amerika'nın «Chicago Tribune» isimli günlük gazetesinin 19 Kasım 1976 tarihli sayısında Sovyetler Birliğindeki Rus olmayan milyonlarca insanın durumunu eleştiren ve «Milletler Problemini» dile getiren bir yazı neşredilmiştir.

■ İngiltere'nin «The Financial Times» isimli gazetesinin 1 Aralık 1976 tarihli nüshasında bugünkü Özbekistan'ın durumunu tahlil eden bir makale yayınlanmıştır.

■ İnanılır kaynaklardan verilen bilgiye göre 8 nci İslam memleketleri konferansının Libya'nın başkenti Tripoli'de (Trablusgarb) yapılacaktır.

● «Paris Bloku» Başkanı Mikola Liwitzky ile Sekreteri Ali Akış Türkistanlı Türkmen şair A. Sultan Kekilova'nın durumunun tetkiki için «Amnesty international» teşkilatına müracaat ettiler.

● KGB işlerini yürüten Brej-

nev'in yardımcısı Ponomarev'in İngiltere ziyareti büyük fırtınalar yarattı. Ponomarev milyonlarca insanın katili olarak Londra'da nefretle karşılandı.

● Sovyet bilgini Vlademir Bukovskiy ile değiştirilen Şili Komünist Partisi Lideri Luis Corvalan Ruslara teslim edildi. Bukovskiy, bu yıl içinde Sovyetler Birliği'nden kurtulan matematikçi Leonid Plyusch ve tarihçi Andrey Amalrik'ten sonra üçüncü siyasi mahkumdur.

ALMA-ATA'DA

(Baştarafı 1. Sayfada)
dan Edward Tryjarski ve Türkiye'den Prof. Dr. Talat Tekin katıldılar.

Sovyetler Birliğinde ikinci defa bu tarzda bir toplantı yapılmaktadır. Bundan 50 yıl önce Bakü'de «Türkoloji Kongresi» düzenlenmişti ve bu kongreye Türkiye'den Prof. Dr. Fuat KÖPRÜLÜ başkanlığında kalabalık bir heyet gitmiş idi. Alma-Ata kongresi bir bakıma 1926'da toplanan Bakü Türkoloji kongresinin devamı veya ikincisi niteliğindedir.

Kongre «Sovyet Türkolojisi ve SSCB'de Türk Dillerinin gelişimi»; «Türk Edebiyatları ve Çağdaş Edebiyatın gidışı»; «SSCB'deki Türk Halklarının Etnik ve Tarihi-Kültürel Bağları» konularını ele almak üzere üç sekisyona ayrılmıştır. Bu kongreye 317 bildiri verilmiştir. Bundan böyle dört yılda bir kongrenin toplanmasına karar verildi.

DERİ GİYİMLERİNİZ İÇİN GARANTİLİ MÜESSESE

M. ABİT AYNURAL

Tiyatro Caddesi No. 13/2
TEL.: 26 50 03
Sicil No. 127239/74474

BEZAYIT - İSTANBUL
EXPORT — IMPORT

TÜRKİSTAN'DA RUS SEVGİSİ YARATILMAK İSTENİYOR

(Baştarafı 1. Sayfada)

te 11 Ekim'den 19 Ekim'e kadar «Rus Edebiyatı ve Sanatı» adı altında tertib edildi. Ayrıca Moskova'ya hoş görünmek isteyen figüranlara büyük bir fırsat doğdu. Özbekistan Komünist Partisi Birinci sekreteri ve büyük Rus sempatanı Şaraf Raşidov bu hafta münasebetiyle verdiği beyanatta «Özbek halkı, büyük Rus halkına minnettardır» diyerek Moskova'ya bağlılığını bir kerre daha ispatlama imkânını buldu. Son zamanlarda Türkistan'da Rus sevgisi yaratılmak suretiyle «mahalli milliyetçiliği» durdurmak siyaseti takip edilmektedir.

BAŞSAĞLIĞI

Kurban Bayramının birinci günü Niğde'de vukû bulan trafik kazasında canlarını kaybeden Türkistanlı gençlerimize Allah'tan rahmet ve kederli ailelerine, dostlarına, bütün Türkistanlılara başsağlığı dileriz.

HÜR TÜRKİSTAN GAZETESİ
Yazı Ailesi

Hür Türkistan için

Sahibi ve Umumî Neşriyat Müdürü
Ziyaettin BABAKURBAN

Yazı İşleri Müdürü
Hulûsi YAVAŞLAR

Haberler ve Resimler

ORTA ASYA BASIN AJANSI
The Central Asian Press Agency
Postfach 267
8 Muenchen 33
W. Germany

(Gazete üç ayda bir yayınlanır.)

İdare Müdürü
Nurettin PAKYÜREK

Abone Bedeli
Türkiye'de yıllık 20 lira.
Amerika'da 2 dolar
Avrupa'da 5 DM

Asya-Afrika'da 1 Sterling'dir.

Havale Adresi
«Hür TÜRKİSTAN Gazetesi»
Posta Çek Nu. : 20094188
Aksaray — İstanbul

(Abone bedellerinin mutlaka posta çeki hesabına gönderilmesini rica ederiz.)

İdarehane :

Ankara Cad. Nu. 66
Sirkeci — İSTANBUL

Basıldığı yer :
Murat Matbaacılık Koll. Şti.
İstanbul

Basıldığı tarih : 24 Ocak 1977

OKUYUCULARLA BAŞBAŞA

Muhterem okuyucularımız,
Bugüne kadar gazetemizi gönderdiğimiz yüzlerce okuyucumuzdan henüz abone bedellerini almamış bulunmaktayız. Bu okuyucularımızdan «Abone» bedellerini göndermelerini ehemmiyetle rica eder, teşekkürlerimizi bildiririz.

Abone bedelini göndereceğiniz adres:

HÜR TÜRKİSTAN Gazetesi
Posta Çek Numarası
20094188

AKSARAY — İSTANBUL

Gazetemizin satıldığı yerler :

İstanbul'da

Uğur Kitabevi
Ankara Cad. Nu. : 66
veya
Tiyatro Caddesi Nu. 13/2
Beyazıt - İstanbul

Ankara'da

Tümen Kitabevi - Yenışehir
veya
Ankara Garındaki Kitab ve Gazete bayiinde

Adana'da

Türkistanlılar Yardımlaşma Derneği Merkezi
veya
Ali Kulaç
Saadet Gişesi Kitabevi
Bakıyurdu Cad. Nu. 21/A

(Buralardan eski sayılarımızı temin edebilirsiniz.)